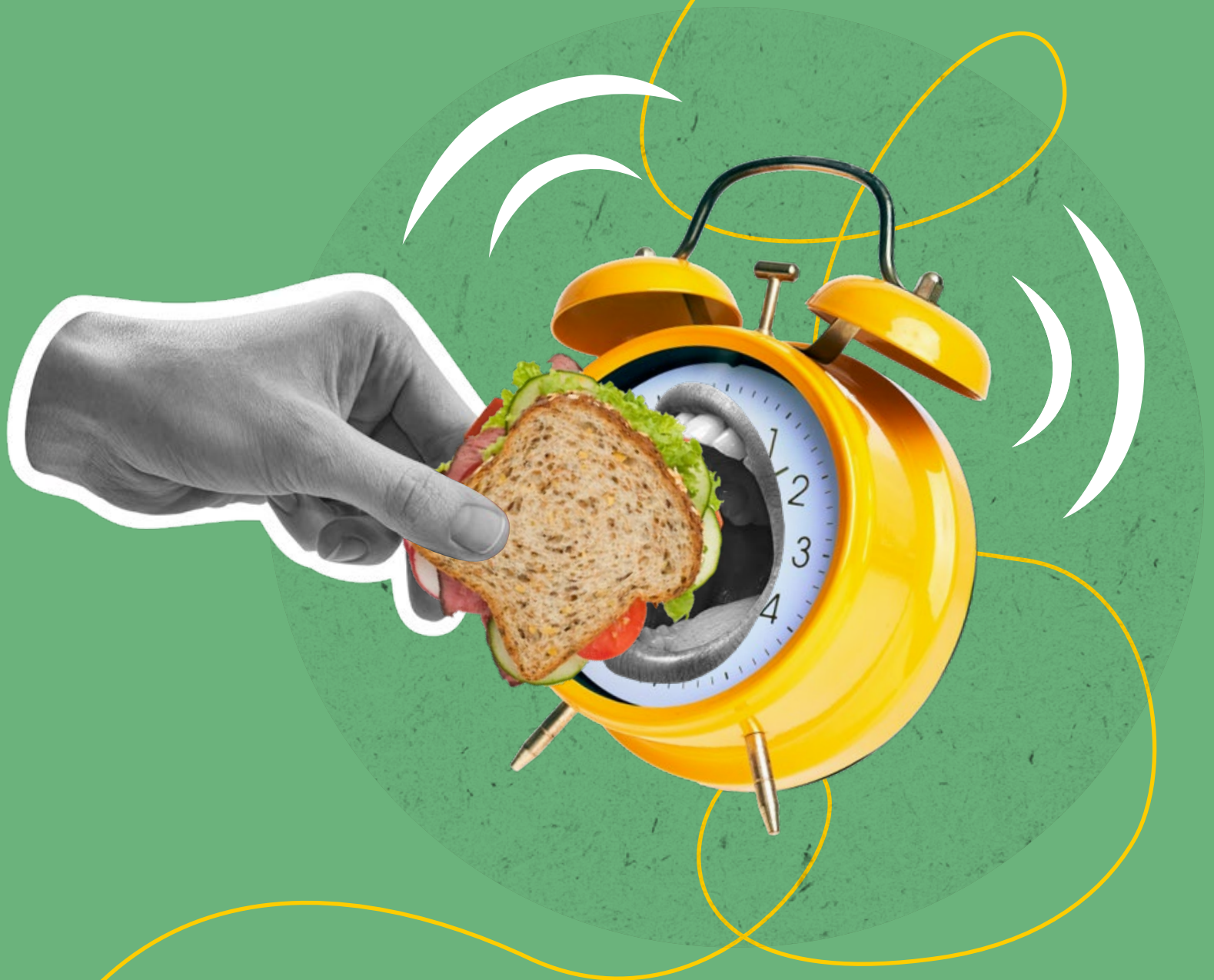

VISIE

EXTRA EDITIE VOOR LEDEN VAN HET ACV

De middagpauze

Daarom gaan we er beter
niet te licht over

Bedrijven kopen
eigen aandelen
Wat zit erachter?

Luc Triangle,
Belg aan de top van
de wereldvkbond

Wie moet
je werkkledij
wassen?

West-Vlaanderen
Daikin verlengt 600
tijdelijke contracten niet

VS-president Joe Biden bezoekt een stakerspiket. De uitzondering die de regel bevestigt.

We mogen minister Van Quickenborne het recht op betogen niet lichtzinnig laten verkwanselen

Het is niet logisch, maar ik raad het u toch aan: voor u dit edito leest, bladert u best door naar een paar andere stukken in deze Visie. Naar het artikel over de miljarden die bedrijven op vaak fiscaal geoptimaliseerde wijze doorsluisen naar hun aandeelhouders via de inkoop van eigen aandelen. Voor hogere lonen is dan weer geen geld. En als u dan toch bezig bent, leest u best ook het interview met Luc Triangle. De nieuwe topman van de wereldvakbond waarschuwt dat vakbonden en vakbondsacties overal ter wereld onder grote druk komen te staan. President Biden die een piket van arbeiders aan een autofabriek bezoekt, het is de spreekwoordelijke uitzondering op de regel.

Het is helaas niet anders in België. Stakingen van terecht misnoegde werknemers van Delhaize werden in heel het land verboden door een eenzijdig verzoekschrift dat de directie indiende bij de rechtbank. Zonder weerwoord, dat is nu eenmaal niet voorzien in die procedure. Om discussies in bedrijven op te lossen hebben we in dit land nochtans een veel betere werkwijze: sociaal overleg. Alleen lijken werkgevers daar niet meer in te geloven. Ze lijken in brute macht en dure advocaten een beter alternatief te hebben gevonden. Op korte termijn dan toch.

Als het rommelt bij de werkgevers, dan staat Open VLD altijd klaar om het vuur verder op te poken. Minister Van Quickenborne wil een wetsontwerp laten stemmen om mensen die zich misdragen in een betoging een betogingsverbod op te leggen. Voor alle duidelijkheid: die mensen moeten gestraft worden. Vandalisme of ander geweld kunnen we niet tolereren. Het leidt de aandacht af van de echte reden waarom mensen protesteren.

We hebben wetten genoeg tegen brandstichting, geweld of vandalisme. Het wetsvoorstel van Van Quickenborne roept heel wat andere vragen op. Wat is intolereerbaar gedrag? Is dat ook het uitdelen van pamfletten die pleiten voor vermogensbelasting? Is dat een betoger die een straffe slogan scandeert? Is dat een piket aan de fabriekspoort? Wie zijn goede en slechte betogers? En hoe gaat dat betogingsverbod afgedwongen worden? Moet iedere betoger eerst toestemming vragen op het politiebureau? Bij zo'n glijbaan weet je waar je begint, maar nooit waar je eindigt. Gewilde wettelijke vaagheid zal al snel leiden tot juridische interpretaties. En dan zijn we vertrokken.

Het betogingsverbod van minister Van Quickenborne is een aanval op een van de meest fundamentele mensenrechten. In de

geschiedenis was het voor gewone mensen heel lang niet mogelijk om hun stem te verheffen. De voorbije eeuw zijn we dat gelukkig wat ontgroeid. Maar de slinger dreigt nu terug de andere richting op te gaan. En dat op initiatief van een liberaal, die vrijheid van meningsuiting toch hoog in het vaandel zou moeten dragen. Het is trouwens al even merkwaardig dat de socialisten, groenen en christendemocraten dit wetsvoorstel laten passeren. Zij zouden als eersten moeten weten hoe belangrijk het recht op actievoeren is.

Ik besef natuurlijk dat acties soms voor hinder en wrevel zorgen. Maar ik weet tegelijk ook dat gewone mensen zelden iets cadeau krijgen. Dat machthebbers het vaak eerst moeten voelen. Planken vol boeken over sociale geschiedenis bewijzen dat. Het recht op betogen, op vrije meningsuiting is te kostbaar om het zomaar te laten verkwanselen. De Hoge Raad voor Justitie, en dat zijn geen vakbondsmilitanten, vindt dat trouwens ook. ■

Marc Leemans, voorzitter ACV

Huisarbeid

Op de thee bij Koningin Mathilde

Vorige week ontving koningin Mathilde, als pleitbezorger van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de VN, een delegatie van de International Domestic Workers Federation (IDWF) op het Koninklijk Paleis. Die organisatie verdedigt wereldwijd de rechten van huisarbeiders. Vier continenten werden vertegenwoordigd. Voor Europa was dat door Pia Stalpaert, voorzitter van ACV Voeding en Diensten.

Huisarbeidster en Amerikaans commissielid van IDWF June Barret was in de wolven: 'We worden gemarginaliseerd en vergeten. Niemand ziet ons. Dat de koningin dan interesse in ons toont, is heel bijzonder. Ik kon er niet van slapen.'

De IDWF hield vorige week haar vierde wereldcongres in België. Tien jaar geleden werd de huisarbeidersvakbond in Kaapstad opgericht door

de jonge huisarbeidster Myrtle Witbooi. Zij overleed begin dit jaar. Professor Jennifer Fish eert haar nu met de biografie 'Love and Labour. The life of Myrtle Witbooi'.

Opkomen voor rechten van huisarbeiders blijft broodnodig. Pas in 2011 keurde de Internationale Arbeidsorganisatie in Genève de eerste conventie rond huisarbeid goed. Pia Stalpaert: 'Voordien werden huisarbeiders niet eens erkend als werknemers. Nu is het belangrijk dat zoveel mogelijk landen het verdrag ratificeren. Slechts 36 landen deden dat al.' Stalpaert hoopt dat de koningin vanuit haar functie landen ertoe kan aanzetten om de conventie te ondertekenen en in hun nationale wetgeving op te nemen. ■

~ Bekijk het [videooverslag](#) op www.visie.net

© KONINKLIJK PALEIS

Redactieadres Visie, PB 20, 1031 Brussel - e-mail: info@visieredactie.be - [Lezersbrieven](mailto:lezersbrieven@visieredactie.be) lezersbrieven@visieredactie.be - [Abonnementen](mailto:jennifer.lavers@acv-csc.be) jennifer.lavers@acv-csc.be - 02 244 32 81 - [Verantwoordelijke uitgever](#) Bart Vannelbosch - [Redactie](#) Djonver Ariën, Simon Bellens, Lies Van der Auwera, Nils De Neubourg, Dominic Zehnder, Lieven Bax, Sim Geerts, Tinne Van Woensel, Rooni Theeboom, David Vanbellighen - [Hoofdreductie](#) An-Sofie Bessemans, Wim Troch - [Vormgeving](#) Gevaert Graphics - [Druk](#) Coldset Printing Partners - Visie verschijnt tweewekelijks en is inbegrepen in het lidmaatschap van ACV bouw - industrie & energie, ACV-CSC METEA, ACV-Transcom en ACV Voeding en Diensten

Waarom bedrijven plots massaal eigen aandelen kopen

Bedrijven kopen voor steeds grotere bedragen hun eigen aandelen op de beurs opnieuw op. Zo stroomde al sinds 2018 bijna zes miljard euro cash weg uit de BEL20-bedrijven richting aandeelhouders. Dat toont een analyse van het ACV. Goed voor de aandeelhouders, terwijl de werknemers in de kou blijven staan.

– Tekst Nils De Neubourg

Het terugkopen van eigen aandelen door bedrijven is de laatste zes jaar aan een flinke opmars bezig. Waar in 2018 alle BEL20-bedrijven samen nog voor bijna 400 miljoen euro inkochten, groeide dat bedrag vorig jaar tot ruim anderhalf miljard euro. 2023 is nog niet voorbij, maar met KBC die in augustus aankondigde 1,3 miljard euro aan eigen aandelen

te willen opkopen, zal dat record wellicht ook dit jaar sneuvelen. In totaal stroomde in zes jaar tijd ongeveer zes miljard euro cash weg uit de bedrijven richting aandeelhouders.

‘En dat gaat alleen nog maar over de 20 bedrijven in de BEL20. Voor een globaal beeld en waarschijnlijk een omvangrijker bedrag is een bredere analyse nodig’, zegt

Frank Cosaert. Als economisch expert bij het ACV dook Cosaert in de jaarrekeningen. ‘Geld dat bedrijven gebruiken om hun eigen aandelen terug te kopen, gaat niet naar investeringen, personeel of andere duurzame bestedingen, maar verdwijnt uit de bedrijven richting de aandeelhouders, CEO’s en bestuursleden.’

Extra wrang

Die opkomende tactiek is wel legaal. Het dient onder meer als handige truc om de aandelenkoers bij te sturen. Toch rijst bij het ACV de indruk dat het in de praktijk vooral dient om aandeelhouders in de watten te leggen. Dat maakt het voor Cosaert ook extra wrang. ‘Personeel kreeg de laatste jaren dikwijls te horen dat hun lonen eigenlijk te hoog zijn en dat er dus helemaal geen ruimte was voor een verhoging. Ook investeringen werden uitgesteld. Maar je kunt als bedrijfsleider niet aan de ene kant roepen dat lonen een probleem vormen omdat we aan concurrentiekracht verliezen als je aan de andere kant wel miljoenen en zelfs miljarden laat wegstromen.’

Voor het ACV is het duidelijk: het terugkopen van aandelen kan geen reden zijn om investeringen uit te stellen of te schrappen. ‘Denk bijvoorbeeld aan innovaties, betere machines of investeringen in veiligheid. Als een bedrijf diep in de buidel kan tasten om aandelen terug te kopen, is het logisch dat het ook het personeel en het bedrijf zelf ten goede moet komen, en niet alleen de aandeelhouders.’

Als illustratie voor de situatie noemt Cosaert Ahold Delhaize. De Nederlandse moedermaatschappij verplichte Delhaize om één miljard euro te besparen. Nochtans lanceerde Ahold Delhaize begin 2023 een inkoop van eigen aandelen ter

Bedrijven hebben miljoenen veil om eigen aandelen te kopen, maar vragen van werknemers worden weggezet als onredelijk.

– FRANK COSAERT

waarde van ... één miljard euro. En met resultaat, zag ook zakenkrant De Tijd in augustus: ‘De winst per aandeel spurtte 75 procent hoger en het dividend twee derde. Het gebruik van de riant cashflow voor inkoopoperaties heeft fenomenale aandeelhouderswaarde gecreëerd.’ ‘Delhaize biedt zo vooral aandeelhouders een toekomst, en niet de werknemers’, zegt Cédric Claeys, secretaris bij ACV Voeding en Diensten voor de logistieke tak van Delhaize.’ Cosaert: ‘Ook in ons land hebben bedrijven regelmatig miljoenen en miljarden veil om eigen aandelen in te kopen, maar vragen van werknemers en vakbonden worden als onredelijk weggezet.’

De Nederlandse regering heeft binnenkort misschien wel een krachtiger wapen in handen tegen initiatieven als dat van Ahold Delhaize. Deze zomer presenteerden onze noorderburen een plan om een duidelijke en vaste heffing in te voeren voor de inkoop van eigen aandelen, vergelijkbaar met die op dividenden. Dat zou ontradend werken. ‘In België kennen de regels voor de inkoop van eigen aandelen heel wat voorwaarden, uitzonderingen en gunstregelingen. Zo moet er bijvoorbeeld helemaal geen roerende voorheffing betaald worden, zolang de ingekochte aandelen niet vernietigd worden’, zegt Thomas Greuse, economisch adviseur van de ACV-studiedienst. ‘Daarnaast is de waardestijging van de aandelen die wel in omloop blijven compleet onbelast.’ ■

De federale regering zit op het moment dat Visie ter perse gaat in volle begrotingsopmaak. Het ACV eist dat de regering haar belofte over de vermindering van de belasting op het minimumloon nakomt. En dus de nodige middelen vrijmaakt. Op het ogenblik dat u dit leest, zal duidelijk zijn of de regering haar belofte is nagekomen.

– Tekst Djorven Ariën

Komt de regering haar belofte voor hogere minimumlonen na?

Vakbonden en werkgeversorganisaties herbevestigden in april dat het minimummaandloon op 1 april 2024 met 35 euro bruto zou stijgen. De werkgevers zouden de kosten daarvan gecompenseerd zien via een extra vermindering van de patronale bijdrage. Daarvoor moet zo’n 20 miljoen euro worden vrijgemaakt. De regering beloofde zelfs om die 35 euro bruto te verhogen tot 50 euro netto. Dat zou gebeuren via de aangekondigde fiscale hervorming, maar die kwam er dus niet.

‘Er moet voldoende budget worden gevonden om ook de verhoging tot 50 euro netto te garanderen’, stelt Chris Serroyen, hoofd van de ACV-studiedienst. ‘Dat kan door de fiscale werkbonus te verhogen. Dat is een vermindering van de bedrijfsvoorheffing voor werknemers met een laag loon.’

‘Als de regering haar afspraken niet nakomt, dan dreigen werknemers netto zelfs minder over te houden’, gaat Serroyen verder. ‘Sinds eind vorig jaar moeten ook werknemers met een minimumloon immers een bijzondere bijdrage voor sociale zekerheid betalen. Die bijdrage werd nochtans eind vorige eeuw ingevoerd als een bijdrage voor hoge lonen. De benedengrens werd nooit geïndexeerd, waardoor die bijdrage bij elke indexering en verhoging van het minimumloon almaar hoger wordt. De benedengrens voor de bijzondere bijdrage sociale zekerheid moet dus zeker worden opgetrokken tot boven het minimumloon. Alle politici in dit land vinden dat werken meer moet lonen, zeker voor lage lonen’, is Serroyen fel. ‘De begrotingsopmaak is de laatste kans voor de regering om haar belofte na te komen.’ ■

WAT BEWEEGT ER POLITIEK?

‘Vermogenswinsten op zelfde voet belasten als inkomen uit arbeid’

Komen er in navolging van onder meer de VS en Nederland ook in ons land regels die de inkoop van eigen aandelen beter zullen regelen? Als het van Groen afhangt wel. ‘We zien hoe het toenemende fenomeen van inkoop van eigen aandelen weegt op de belastbare basis van de roerende voorheffing’, zegt federaal parlementslid voor Groen Dieter Van Besien. ‘Eigen aandelen inkopen moet mogelijk blijven, maar voor de belastingen mag er geen ongelijke behandeling zijn tegenover het uitkeren van dividenden. Vandaag wordt met twee maten gemeten.’ Groen wil daarom de inkoop van eigen aandelen als een vorm van dividenduitkering laten beschouwen, ook als de aandelen niet worden vernietigd.

Maar wat voor Groen de situatie nog problematischer maakt, is dat we in ons land ook al helemaal geen belasting kennen op de meerwaarde van de aandelen. ‘Wanneer de koers stijgt dankzij het inkopen van die aandelen, wordt er geen eerlijke bijdrage gevraagd aan de aandeelhouders die de meerwaarde te gelde maken. Wij willen een neutrale behandeling van alle vermogenswinsten, inclusief meerwaarde op aandelen. Bij voorkeur belasten we vermogenswinsten op dezelfde voet als het inkomen uit arbeid.’

© ID / PATRICK DE ROO

De schaft, het cement van de werkvloer

Amper 22 minuten besteedt de gemiddelde Belgische werknemer aan zijn middageten. Veel mensen kijken nochtans reikhalzend uit naar dat rustmoment.

Dat weet ook sociaalhistorica Martine Vermandere. Voor het Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis verzamelde ze getuigenissen rond de schafttijd. 'Als je mensen vragen stelt over het werk, vertellen ze al heel vlug over de middagpauze.'

~ Tekst **An-Sofie Bessemans**

Veel onderzoek naar de schafttijd is er nog niet uitgevoerd. Wel weet Vermandere dat de schafttijd niet rechtlijnig verbeterde in de loop der eeuwen: 'Voor de industrialisering duurde de schafttijd veel langer. Mensen gingen naar huis voor een warme maaltijd. Met de opkomst van machines kwam de schafttijd onder druk, want machines moeten opbrengen. Het hangt sterk van je beroep af hoe je middagpauze eruitziet. Ook vandaag zie je nog hoe bijvoorbeeld chauffeurs zich genoodzaakt voelen om tijd in te halen door hun boterhammen in de auto te eten.'

Voor de werksfeer

Nochtans is de waarde van de eetpauze duidelijk. Niet alleen is het gezonder om je even af te zonderen van je werkplek en rustig te eten, ook voor de werksfeer is het belangrijk, bevestigt professor arbeidsgeneeskunde aan de

KU Leuven Lode Godderis in de podcast 'Een kleine geschiedenis van de schafttijd'. 'Met collega's praten over koetjes en kalfjes is goed voor het welzijn op het werk én voor de productiviteit. Samen eten of elkaar ontmoeten aan het koffieapparaat zorgt voor verbinding, het is het cement van de werkvloer.'

Gemiddeld kunnen Belgen op 40 minuten schafttijd rekenen, volgens een internationaal onderzoek van jobsite Stepstone uit 2019. Maar gemiddeld neemt de Belg slechts 22 minuten pauze om te eten. De belangrijkste reden om de pauze niet volledig te benutten blijkt te veel werk te zijn. Naast de professionele druk ziet Martine Vermandere ook dat vrouwen tijdens de middagpauze vaak met huishoudelijk werk bezig zijn: 'Ze doen gauw boodschappen of regelen de vrijetijdsactiviteiten voor de kinderen. De mentale belasting ligt vandaag nog steeds vooral bij vrouwen'

Warm middagmaal

Als we een duik nemen in de geschiedenis, dan valt het op dat het warm middagmaal onder druk kwam te staan. 'De eerste fabrieken en havens lagen nog in de stadskern waardoor de meeste arbeiders 's middags thuis konden eten. Maar door het stijgende arbeidsritme en de afstand tot de fabriek verschoof het warme eten naar de avond.'

Refters met een warme keuken zagen we pas na de Tweede Wereldoorlog, maar bleven beperkt tot grote werkplaatsen. 'De opening van een refter was in België groot nieuws, bijvoorbeeld de kantines van de openbare omroep, of die van Agfa-Gevaert, waar aanvankelijk zelfs een aparte refter voor mannen en vrouwen was.'

Eisen rond de schafttijd zijn er dan ook altijd al geweest, vertelt Vermandere, zowel bij werknemers als vanuit politieke hoek. 'Een van de eerste eisen van diamantbewerkers in 1895 was het recht op anderhalf uur eetpauze. Ook zie je vandaag weer de ijver voor gratis soep of fruit op scholen. Het kan een troef zijn waarmee een school leerlingen probeert te lokken, maar in elk geval biedt het de zekerheid dat voor wie er thuis geen eten is, toch een minimum aan gezonde voeding heeft gekregen.' ■

~ De podcast 'Een kleine geschiedenis van de schafttijd' kun je beluisteren op Spotify of via www.schafttijd.org

Afgevaardigde Ronny Vincke (58, tweede van rechts) kalibreert meetapparatuur voor de petrochemie bij Magnetrol in Zele

'Uitbreiding pauzes heel positief onthaald'

'Sinds vorig jaar hebben de arbeiders in onze onderneming twee extra koffiepauzes gekregen. Het gaat telkens om zeven minuten die betaald worden. Zo werd het onderscheid tussen rokers en niet-rokers weggewerkt. Eerst wou de werkgever vijf minuten geven, maar eer je van je bank buiten bent ... De niet-rokers kunnen voortaan bijpraten bij een koffie of een luchtje scheppen. Dat werd heel positief onthaald.'

'Ook de eetpauze hebben we kunnen verbeteren. Wie vroegdienst had, at zijn middageten al om 10 uur. Dat is nu aangepast naar 11.40 uur, behalve op vrijdag, omdat we dan een korte werkdag hebben. Voor een goede werksfeer is het belangrijk om samen te eten, weg van de werkplek, en een praatje te kunnen slaan.'

Schoonmaakster Christel Van Hamme (53) is afgevaardigde bij fabrikant van luierbreekjes, maandverband en incontinentiemateriaal Ontex in Eeklo

'Sinds twee jaar gratis warme dranken'

'In onze fabriek zijn er drie refters. Een keuken is er niet, maar we kunnen wel broodjes of salades bestellen. Vroeger kon enkel wie dagdienst heeft daar een beroep op doen, maar met de syndicale delegatie hebben we ervoor gezorgd dat ook de avond- en nachtploegen van die service gebruik kunnen maken.'

'Sinds twee jaar zijn de koffie, thee, chocolademelk van de automaat gratis – voor soep betalen we 30 eurocent. Dat lijkt een kleine verwezenlijking, maar alle beetjes helpen. Collega's appreciëren dat.'

'Bij het volgende sociaal akkoord willen we opnieuw een eis rond eten op tafel leggen. Vorige keer hebben we onderhandeld dat we elke maand getrakteerd werden: op frietjes, fruit ... Met zo'n extraatje voel je je erkend voor je werk.'

Heb je een goed idee om je werkvloer vooruit te helpen? Deel je idee via de ACV-Ideeënbuss en misschien maak jij wel kans op een weekendje weg! De winnaar ontvangt een bon van 300 euro bij Vayamundo.

~ hetacv.be/ideeënbuss

WERKKLEDIJ WASJES OP HET WERK

Wie betaalt en wast mijn werkkleding?

Werkkleding is kleding die je werkgever ter beschikking moet stellen wanneer je vuil kunt worden door je werk. Werkkledij kan bijvoorbeeld een T-shirt, jas, schort of overall zijn. Let wel op, want er is een onderscheid tussen werkkleding en persoonlijke beschermingsmiddelen. Kledij die bedoeld is om jou tegen bepaalde beroepsrisico's te beschermen en die je tegelijk ook tegen vuil beschermt, is geen werkkledij, maar een persoonlijk beschermingsmiddel.

'De wet maakt dus een wezenlijk onderscheid tussen werkkleding en persoonlijke beschermingsmiddelen. Maar in beide gevallen moet de werkgever instaan voor de aankoop en het onderhoud ervan', verklaart juridisch expert van het ACV Piet Van den Bergh.

'In principe is de werkgever verplicht om te zorgen voor het reinigen en het onderhoud van de kleding. Hij mag dit dus niet zomaar uitbesteden aan zijn werknemers.' Maar volgens Van den Bergh is daarop wel een uitzondering mogelijk als dat zo in een cao werd geregeld. In ruil voor een vastgelegde premie kan je werkgever in dat geval vragen om zelf je eigen werkkleding te wassen of aan te kopen. Werk je met gevaarlijke stoffen of zou het wassen van de kleding bepaalde gezondheidsrisico's inhouden voor jou, dan mag de werkgever echter nooit vragen om daar zelf voor in te staan. 'Die regeling geldt enkel voor werkkleding. Voor de aankoop en het reinigen van persoonlijke beschermingsmiddelen moet je werkgever altijd zelf instaan.' ■

Vacatures (m/v/x)

ACV zoekt

- Software Engineer – Schaarbeek

hetacv.be/jobs

Beweging.net zoekt

- Boekhouder – Schaarbeek

beweging.net/vacatures

FEITEN

In 1981 begint Reginald Deroose met het kweken van bromeliavariëteiten. Later richt het bedrijf zich op in vitro weefselteelt en het opkweken van jonge planten. Met vestigingen in België, de VS en China wordt een breed assortiment aan sierteeltgewassen geproduceerd, net als fruit-, groenten- en plantagegewassen, goed voor 1.100 variëteiten. Die ontstaan allemaal in Gent. Jaarlijks zorgen 30 bedienden en 63 arbeiders voor een verkoop van 21 miljoen planten.

Plantenpracht van Deroose Plants

Bromelia's, clusia's, calathea's, ananassen en aloë in alle geuren en kleuren. Doe daar nog een tropische vochtigheid bij en we wanen ons helemaal op vakantie in deze serre. Deze collega's zorgen met trots voor de kleurrijke collectie van Deroose.

- Tekst **Djorven Ariën**
- Foto's **Wouter Van Vooren**

COLETTE DE KEZEL (59), teeltmedewerker en hoofdafgevaardigde

'Als teeltmedewerker loop ik tussen de planten en controleer ik op plagen, ziektes en insecten. Mijn collega's behandelen dan de planten. Daarnaast ben ik bezig met vakbondswerk en vormingen, om met die kennis collega's te helpen. Een van onze belangrijkste verwezenlijkingen is een warmteprocedure. In warme periodes kunnen de werknemers vroeger starten om de grootste hitte in de serre te vermijden. Het kan soms tot 40 graden worden binnen, maar het is vooral de vochtigheid die het lastig maakt. Op zulke dagen zorgen we ook altijd voor een ijsje.'

CHARLES AKOTEIT (51), serremedewerker

'Twee jaar geleden verhuisde ik naar België. Ik wilde echt in de tuinbouw werken, want ik heb er al dertien jaar ervaring in. Ik ben echt een liefhebber van planten. Planten zijn heel verschillend en kunnen nogal wispelturig zijn. We werken met veel soorten, en die variatie houdt het leuk. Het grappige is wel dat ik thuis geen planten heb. Ik heb geen tijd om ervoor te zorgen, ik geef al mijn liefde hier.'

REBECCA BRONUOLA DELA VEGA (53), serremedewerker en vakbondsafgevaardigde

'Het was niet makkelijk voor mij om een job te vinden, want mijn Nederlands is niet zo goed. Ik ben blij dat ik hier een kans gekregen heb. Het is hier sowieso een omgeving met veel nationaliteiten. Een van mijn Bulgaarse collega's is doof. Soms komt er een tolk langs. Verder lukt het ons met vertaalapps, maar ook non-verbaal, omdat we elkaar al goed kennen. Ik werk graag in de serre, want je ziet kleurrijke planten en het lijkt altijd alsof de zon schijnt. Ik spreek ook tegen de planten en zeg elke dag goede-morgen. Ik denk dat de planten luisteren, want ze groeien toch goed.' ■

1. FESTIVAL FILM FEST GENT

Vijftig kaarsjes mogen ze dit jaar uitblazen op de rode loper in Gent, want het bekendste en grootste filmfestival van ons land viert zijn gouden jubileum. Dat wordt gevierd met de legende van de sociale cinema Ken Loach. Onze eigen Fien Troch stelt ook haar nieuwste film 'Holly' voor (foto). Veel plaats is er dit jaar op het programma voor verhalen over hoe het is om vrouw te zijn in de wereld, met indrukwekkende vrouwelijke portretten en feministische verhalen. ■

~ Van 10 tot 21 oktober – www.filmfestival.be

2. BOEK

Niemandland - Een reis dwars door Syrië en de buurlanden

Midden-Oostenkenner Willem Staes trekt dwars door Syrië, Libanon, Turkije, Jordanië en Irak. Tijdens negen reizen stelt hij er met eigen ogen vast hoe Syrische vluchtelingen zich in de meest uitzichtloze situatie bevinden sinds de revolutie in 2011. Ze zitten gevangen tussen hamer en aanbeeld: een land waarnaar ze niet kunnen terugkeren en Europese landen die hen op steeds gewelddadigere wijze de toegang ontzeggen. ■

~ Maak kans op 1 van 3 prijsexemplaren en geef ons het juiste antwoord op de wedstrijd-vraag: Hoe heet de hoofdstad van Syrië? Stuur je antwoord samen met je naam en adres naar info@visieredactie.be of naar Visie, PB 20, 1031 Schaarbeek.

3. TENTOONSTELLING

Museum Night Fever

Op zaterdag 21 oktober trekken 34 musea hun feestkleden aan voor de Nacht van de Brusselse Musea. Op het programma: tentoonstellingen, performances, installaties, livemuziek, dj's, dans, films, entertainment, rondleidingen, ontmoetingen en meer. Na 1u gaat de nacht door met twee afterparty's in C12 en Botanique. ■

~ 21 oktober van 19 uur tot 1 uur in Brussel – www.museumnightfever.be

Breintrein

			1		3	5
8				5		7
7	6		9			4
		4				1 7
				2		9
			1 7			
	2 9			7		
		6 5				
1 3		6				2

Factcheck.

De uitkeringen schurken te dicht aan bij de minimumlonen

Vlaams minister van Financiën en Begroting Matthias Diependaele (N-VA) vindt dat de uitkeringen te dicht tegen de minimumlonen liggen. Experts spreken dat tegen. De kloof tussen uitkeringen en lonen zorgt nog steeds voor voldoende financiële prikkels om te werken.

Werken loont volgens Vlaams minister van Financiën en Begroting Matthias Diependaele te weinig in vergelijking met een uitkering krijgen. 'Een studie van de Nationale Bank toont dat het onderste deel van de werkende mensen de voorbije jaren het gelag heeft betaald', aldus de minister in De Standaard. 'De uitkeringen zijn altijd gestegen. Wij moeten focussen op de groep die de voorbije jaren net minder kreeg: de onderste laag van de werkende middenklasse.'

Volgens hoogleraar sociaal beleid aan de Universiteit Antwerpen Ive Marx klopt het dat de minimumuitkeringen de voorbije jaren bovenop de index gestegen zijn. 'Maar het klopt niet dat het verschil tussen wie werkt en wie een uitke-

ring ontvangt daardoor kleiner werd. Het minimumloon en de laagste lonen zijn óók fors gestegen en stijgen nog steeds.'

Momenteel bedraagt het verschil tussen de minimumuitkeringen en de minimumlonen iets meer dan 700 euro. Dat zal tegen september volgend jaar vermoedelijk stijgen tot 800 euro. Marx: 'Bovendien zitten veruit de meeste lonen boven het absolute minimum, omdat veel cao's hogere minima vastleggen. We kunnen dus moeilijk zeggen dat iemand met een leefloon of een minimale werkloosheidsuitkering niet voldoende financieel gestimuleerd wordt om te gaan werken.'

Werken kan nóg meer lonen, zegt Marx. Veel sociale voordelen, zoals het sociaal energietarief, hebben harde drempels en zijn vaak aan een uitkeringsstatuut gebonden. Daardoor kun je ze verliezen als je één euro te veel verdient. 'Het zou beter zijn om die voordelen geleidelijk aan te laten dalen naarmate men meer verdient', besluit Marx. 'Daarvoor is een grotere fiscale hervorming nodig waarin promotievallen weggewerkt worden, zodat je niet plots minder overhoudt wanneer je inkomen stijgt.'

Daarnaast wijst Chris Serroyen, hoofd van de ACV-studiedienst, er nog op dat 'als de lonen meer moeten kunnen stijgen, waarom heeft de regering-Michel, met de N-VA, dan de loonnormwet ingevoerd? En waarom houden ze daar zo halsstarrig aan vast?' ■

We vragen het aan.

Nelis Jespers, expert Jong-ACV

Dekt mijn ACV-lidmaatschap ook mijn kinderen?

'Als je kinderen willen genieten van alle voordelen van een ACV-lidmaatschap, waaronder bijstand bij problemen op het werk, moeten ze zelf lid worden. Studenten kunnen gratis lid worden vanaf 15 jaar. Zolang je studeert of nog geen werk hebt, hoef je niet te betalen voor je lidmaatschap. Dus ook in je beroepsinschakelingstijd geniet je van een gratis lidmaatschap. Je geniet van alle voordelen waarop ook een regulier ACV-lid recht heeft. Studeer je ook nog na je 25ste verjaardag, dan vragen we je wel om een bewijs van je studie.'

'Heb je een studentenbaan naast je studie? Ook dan val je nog steeds onder het gratis lidmaatschap. Wie jonger is dan 25 jaar en wél al aan de slag is, geniet van een voordeeltarief van slechts 11 euro per maand.'

'Je hebt als lid van Jong-ACV vanaf de eerste dag van je lidmaatschap onder andere recht op juridische bijstand. Jong-ACV komt specifiek op om de rechten van jonge werknemers te beschermen en hun arbeidsomstandigheden en -voorwaarden te verbeteren.' ■

~ www.jongacv.be

'Vandaag is actievoeren geen keuze. Het is een must!'

Luc Triangle (62)

is de nieuwe secretaris-generaal van het Internationaal Vakverbond (IVV). Na een carrière bij ACV-Metaal, vandaag ACV-CSC METEA, werkte hij tot voor kort als algemeen secretaris voor de Europese industrievakbond IndustriALL Europe.

Voor het eerst staat een Belg aan het hoofd van de wereldvakbond. Het Internationaal Vakverbond (IVV) verkoos Luc Triangle tot secretaris-generaal. 'De uitdagingen zijn immens. Wereldwijd staan democratie en werknemersrechten onder druk.'

– Tekst **Bram Van Vaerenbergh** – Foto **Guy Puttemans**

De grootste sociale beweging ter wereld, noemt Luc Triangle het zelf. Het Internationaal Vakverbond (IVV), de 'wereldvakbond', telt 340 aangesloten vakverenigingen uit 167 landen, samen goed voor ruim 200 miljoen leden. Dat maakt dat alle wereldproblemen ook in het IVV spelen. Onlangs nog schorste het IVV het lidmaatschap van de Russische vakbond, na de inval in Oekraïne. Geopolitiek zijn het uitdagende tijden, zegt Triangle. 'De ongelijkheid wordt groter en wereldwijd zien we een achteruitgang in de vrijheid van werknemers om zich in een vakbond te verenigen. Ook het recht op collectief overleg en de vrijheid van meningsuiting gaan er volgens onze onderzoeken op achteruit. Dat geldt zelfs voor vakbondsrechten in Europa. Voor het eerst is Europa een continent waar die rechten afnemen.'

Volgens Triangle zijn vakbonden de grootste verdedigers van de democratie. 'Niet onlogisch dus dat autoritaire leiders zich altijd eerst tegen de vakbonden kanten.' Zijn loopbaan begon hij bij het ACV. Eerst bij de jongerenwerking, vervolgens bij ACV-Metaal, waar hij zich op de vormingsdienst al snel met de internationale vakbondswerking ging bezighouden. Het bleek de voorbode van een internationale carrière, die nu haar bekroning krijgt als hoofd van het IVV. In oktober was hij de enige kandidaat om de functie in te vullen, nadat hij al sinds mei waarnemend secretaris-gene-

raal was. 'Bij de vorige verkiezingen was er steeds een intensieve campagne tussen twee kandidaten. Die strijd is goed, maar nu beseften men dat het IVV iemand nodig heeft die bruggen bouwt, die luistert naar grote én kleine landen. Misschien kunnen Belgen dat net iets sneller.'

Zelfs in België kennen we aanvalen op vakbondsrechten. Denk maar aan het wetsvoorstel van minister van Justitie Vincent Van Quickenborne (Open VLD) dat een preventief demonstratieverbod wil instellen.

TRIANGLE – 'En in Groot-Brittannië of Frankrijk zien we soortgelijke zaken. Maar het stakingsrecht heeft ons gebracht tot waar we vandaag staan, daarop mogen we nooit toegeven. Zelfs de minste inperking kunnen we niet accepteren. Dan is actievoeren geen keuze meer, maar een must. Sommige Europese landen glijden nu al af naar situaties zoals in Zuid-Amerika, het Midden-Oosten of Afrika. Het gevecht over de stakingsvrijheid voeren wij momenteel met de werkgevers in de Internationale Arbeidsorganisatie (sociaaloverlegorgaan van de Verenigde Naties, red.).'

Misschien wel de grootste globale uitdaging vandaag is de klimaatcrisis. U komt uit de industriebonden, hoe moeilijk is het om het evenwicht tussen klimaat en industrie te vinden?

TRIANGLE – 'De vakbeweging moet de

klimaatagenda, gebaseerd op de wetenschap en op onder meer het akkoord van Parijs, ondersteunen. We hebben geen keuze, de opwarming van de aarde moeten we tegengaan. Anderzijds moeten we ervoor zorgen dat werknemers de prijs van de klimaattransitie niet betalen.' 'Toen ik nog bij IndustriAll Europe werkte, zag ik al het risico dat werknemers, of zelfs volledige regio's achterblijven. Het is essentieel om een oplossing te vinden voor bijvoorbeeld de werknemers van autofabrikanten die nu geëlektrificeerde motoren moeten maken en minder uren krijgen. Met opleidingen vinden sommigen misschien een nieuwe baan, maar opleidingen alleen is niet voldoende. We moeten nieuwe banen creëren.'

Kunnen we daar internationaal een draagvlak voor vinden? Landen zoals China of India zijn vastberaden om zich niet te laten dicteren door het Westen.

TRIANGLE – 'Er is altijd het risico dat bedrijven hun vestigingen in Europa sluiten en hun activiteiten elders verderzetten. Of dat ze producten invoeren uit landen met andere, minder strenge klimaatwetten. Ik noem dat unfaire competitie. Voor Europa is dat een moeilijke context, maar het is ook een kans om voorsprong te nemen op vlak van technologie en klimaattransitie. Ooit moeten we er allemaal mee aan de slag. Dan is het beter om aan de bron te zitten dan om de technologie elders te moeten aankopen.' ■

Protocolakkoorden in taxisector en voor afhandeling op luchthavens

Zowel voor PC 140.02, werknemers in de taxisector, als voor PC 104.04, arbeiders in grondafhandeling op luchthavens, werden onlangs protocolakkoorden afgesloten.

Voor de arbeiders in afhandeling op luchthavens springt de koopkrachtpremie het meest in het oog. Bjorn Vanden Eynde van ACV-Transcom: 'Bij uitzonderlijke bedrijfswinst krijgen werknemers die minimaal 1.140 uren gewerkt hebben een premie van 750 euro. Dat is bewust op basis van het aantal uren, omdat veel werknemers enkel in het weekend werken. Moederschapsverlof en arbeidsongevallen worden gelijkgesteld in die uren.'

De premie was een belofte van de federale regering, al voegt Vanden Eynde eraan toe: 'We zien uiteraard liever de loonnormwet veranderen. De premie is voorlopig de enige manier om lonen te kunnen verhogen.'

Ecocheques

Daarnaast voorziet het protocolakkoord ook in de toekenning van ecocheques aan arbeiders, startend bij 50 euro vanaf 1 juni. Dat kadert in de verdere harmonisering met bedienden.

Verder voorziet het akkoord in Bevrijdingsdag 8 mei als een feestdag. Vanden Eynde: 'Een symbolische maar niet onbelangrijke verwezenlijking. Als vakbond willen we oog blijven hebben voor polarisatie.'

Tot slot ligt de uitwerking van een *health plan* op tafel. Voorbeelden uit het buitenland dienen als inspiratie, stelt Vanden Eynde: 'In DHL East Midlands komt elke week een kinesist langs. Werk werkbaar houden is het doel.'

Taxichauffeurs

Ook voor de werknemers in PC 140.02, de taxisector, werd een nieuw protocolakkoord bereikt. Na moeizame onderhandelingen kon ACV-Transcom naar huis keren met een jaarlijkse ecocheque van 250 euro op zak. Dat bedrag wordt voor het eerst betaald in januari 2024. Ook hier hebben de werknemers recht op de eenmalige koopkrachtpremie. Bij een

uitzonderlijk hoge winst mogen de werknemers een premie van 375 euro verwachten. Al tempert Yves Toutenel van ACV-Transcom de verwachtingen. 'De taxisector heeft grote klappen gehad, onder meer door corona en de hoge energieprijzen.'

Nieuw is ook de jaarlijkse indexering van alle uitkeringen en sociale voordelen, zoals overlijdensvergoeding of aanvullende ziektevergoeding.

Tot slot worden bestaande cao's, zoals landingsbanen, in duur verlengd. Die verlenging staat eveneens in het protocolakkoord van de grondafhandeling. ■

Premie van 250 euro voor wie in de voedingsnijverheid werkt

Goed nieuws in de voedingsnijverheid. De 66.000 werknemers hebben binnenkort recht op een koopkrachtpremie van 250 euro. Tenminste, als het bedrijf de voorbije tijd winst kon optekenen. 'Tijdens de coronacrisis ging het heel wat voedingsbedrijven voor de wind', zegt Steve Rosseel van ACV Voeding en Diensten. 'Ook na de coronacrisis bleven die ondernemingen winsten maken.'

Waardering voor het personeel komt er nu in de bedrijven met winst in de vorm van een koopkracht-

premie voor wie werkt onder het paritair comité 118. Rosseel: '250 euro is in deze tijden van hoge inflatie zeer welkom.' Maar de vakbonden hebben nog andere verbeteringen voor werknemers kunnen verzekeren. 'We verhogen de tegemoetkoming van de werkgever voor kinderopvang van drie naar vijf euro per dag. Daarnaast onderhandelden we een robuustere verlofregeling en verzekerden we SWT. Ten slotte ontvangen werknemers een hogere fietsvergoeding of een hogere tegemoetkoming voor het openbaar of het eigen vervoer.' ■

Getrouwheidszegels bouw

Ben je lid van het ACV en werk je in de bouw, dan heb je recht op getrouwheidszegels. Noteer je rekeningnummer en bezorg de ingevulde premiekaart aan een ACV-dienstencentrum of beroepsverbond van ACVBIE. Wie nog geen kaart in de bus kreeg, neemt best contact op met zijn of haar beroepsverbond. Het ACV zorgt voor uitbetaling van de premie (9 % van het verdiende brutoloon aan 100 % in de periode van 1 juli 2022 tot en met 30 juni 2023) vanaf maandag 30 oktober 2023. ■

Muzikante

Isolde

Lasoen gevat in 5 woorden

Drummer

'De drums zijn mijn veilige haven en mijn vaste compagnon. Als ik op het podium achter het drumstel zit, stel ik me geen vragen en weet ik precies wat ik doe. Alles lijkt dan vanzelf te gaan en ook zingen komt er heel natuurlijk bij. Als ik zonder drums op een podium sta, voelt dat best kwetsbaar. Het ging allemaal heel spontaan. Ik ben opgegroeid in een muzikale familie en speelde als kind trommel bij de fanfare. Ik wist al snel: hier wil ik mijn beroep van maken.'

Bescheidenheid

'Ik vind bescheidenheid een mooie eigenschap en hou niet van grote ego's. Maar soms staat het me ook wel in de weg. Dan relativeer ik wat ik doe of geniet ik er te weinig van. Zelfs als ik complimenten of mooie recensies krijg, denk ik: het is maar wat het is. Terwijl het toch de max is wat ik allemaal mag doen. Alles gaat goed, met relatief weinig tegenslagen. Soms moet je dat gewoon durven zeggen.'

Rolmodel

'Het heeft lang geduurd voor ik doorhad wat mijn impact kan zijn als bekend persoon. Ik ben zeker geen activist, maar als ik hoor dat meisjes zijn begonnen met drummen nadat ze mij zagen, is dat wel fantastisch. Want hoewel er veel zangeressen zijn, zijn de meeste muzikanten nog altijd mannen. Ook toen ik sprak over mijn ervaring met migraine, maakte dat enorm veel los. Veel mensen herkennen zich daarin en weten hoe migraine je leven kan verzuren. Dat ik me daarover uitsprak heeft alleen maar positieve reacties opgeleverd.'

Mysterie

'Het is leuk als er wat mysterie rond iemand hangt. Niet iedereen hoeft alles bloot te geven. Mensen vinden mij ook mysterieus, al weet ik niet zo heel goed waarom. Ik vind dat ik vrij open ben en heb niet de indruk dat ik veel te verbergen heb. Wel vaak ik erover hoe ik overkom in de media. Ik probeer geen uitlokkende dingen te doen, geen heftige uitspraken. Ik ben een drummer en een muzikant, geen opiniemaker.'

Melancholie

'Ik ben nogal melancholisch aangelegd. Het glas is voor mij eerder halfleeg dan halfvol. Ook durf ik me wel eens te verliezen in nostalgie. Tegelijkertijd leiden die gevoelens tot veel schoonheid in de kunst. Dat mijmeren hoor je ook wel terug in mijn muziek, denk ik. Als ik zelf naar melancholische muziek luister, bezorgt me dat soms een geluksgevoel. Ik hou daarom wel van bombastische en dramatische aspecten in muziek, terwijl ik bij andere kunstvormen juist de eenvoud opzoek.'

WEST-VLAANDEREN

